

Nro. 15.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Augustusnak 19-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Frantzia Ország.

Párisban 6llyan új modi legyezöket kezdettenek készíteni, a' mellyekre, mióltától fogva a' *Reolutio* támodatt, minden azon idő alatt vólt pappiros pénz nemei nyomtattattanak réájjak, az illyetén legyezök pedig, *Aristocratai* legyezöknek neveztetnek. — Ezek közül némellyek úgy készítetttenek, hogy azoknak közepeken, a' Király képe, egy Assignátával együtt láttzik. Más rendbéli legyezök pedig, feketén lévén készittetve, a' *Reolutio* áldozattyait gyászolják. — Az illyen formálag készült legyezök nemin, egy kerefztül húzatt fejer sujtás, és egy virágos kosár vagon, a' melly 6llyan formálag vagon készitve, hogy ha az ember, a' legyezöt bé-hajtya, akkor

legyezön egy *Liliomat* lehet látni. — Némelly legyezök pedig, olyan mesterségesen vagynak készítve, hogy ha ki azokat, a' készített mester-ség szerint hajtya-bé, úgy a' *XVIII. Lajos*, és az ő Hitvesse kepeiket szemléheti rajtok.

A' Revoluzio három innep napjait, u. m. Júl. 14-két (1780) Aug. 10-két (1792) és Júl. 28-kát (1795)-ben, ebben az esztendőben Júl. 27. és 28-kán, mind *Párisban*, mind pedig az egész Frantzia országban, igen nagy pompával egyizersmind in-neplették-meg.

Az 500 személjeknek, Júl. 28-kán tartott ülé-sekben, a' *Marseillében* esett utálatos tselekedet adatott-fel, a' melly alkalmatossággal az oda va-ló Comissarius, *Freron* ellen, nagyon ki-költe-nek. Utóljára kelve pedig, a' határoztatott-meg, hogy a' Directoriumhoz valamelly követtséget, annak meg-tudhatása végett küldjenek-által, hogy a' Terroristák, *Marseillében*, újjalog minemű erő-szakoskodásokat vittenek véghez. — Mellyre az egyik a' másik része ellen valok fel-zudulván, *Vitet* erre azt kívánta, hogy a' Directorium, azon gyilkosságokról is küldje-által a' maga tudósittá-sát, a' mellyet nem régiben *Lyonban*, a' Royalis-ták vittenek véghez, mellynek el-mondása után, a' gyülekezetben, felette nagy lárma támadott, és a' Praeses azon iparkodott, hogy a' fel-ládzat-tokat le-tsendesittse. Utóljára kelve pedig, mint-hogy *Vitet*, a' maga fel-adását meg nem bizonyit-hatta, annak további meg-vissgálása végett, más nap rendeltett-ki.

Az országon kívül lévő dogokra ügyelő Mi-nister *la Croix* számára, a' Directorium 3 Millió-nyi livráról való assignatit adattatni kívánt, mellyre az Ország jövedelmére vigyázo Commis-sio, Júl. 28-kán tudósittást tévén, *Camüs* a' taná-tsot, az által tette figyelmetessé, hogy ámbár a' Minister, az eddig elé kezéhez vett pénzekről is, az az iránt tett rendelések szerint, Izámot tarto-zott volna adni; de ezt tselekedni, mind eddig

az ideig el-mulatta, mellyet a' Tanáts jó neven nem vévén, azt határozta-meg, hogy valamig a' kezihez vett előbbeni pénzről való szám adást a' Minister bé nem adja, addig nékie fél millió livránál több pénz, a' kezibe ne adattassék.

A' Terroristák újjolag kezdettenek *Párisban* 'sibongani, a' kik hogy *Drouetet* meg szabadithassák, minden féle pappirossokat kezdettenek szerte széjjel hányni.

A' *Grenellénél* való tábornál támodott lármanak, úgy kívánták eleit venni, hogy az ottan lévő nyughatatlan Bataillonokat, a' *Vincennesi* táborhoz küldették által; de minekutánna itt is lárma támodott vólna, a' Koriféusok fogságba tettettek. —

A' *Párisi* levelek szerint, az *Avignioni* Grófságban, a' nép között ismét támodás esett, fő képpen pedig, Frantziá Ország déli részében, a' Terroristák igen el-szaporodtanak. — A' *Párisi* Igazgato szék azt végzette-el, hogy a' *Voltair* képe Ofzlopa, a' melly ennek előtte, a' régi Frantzia Téátrom külső Udvarán állatt, a' Tudományok Nemzeti Institutuma Palotájába vitettessék-által, a' melly a' *Hudon* munkái közül a' leg jobbak közé számláltathatik. —

Portugallia.

Lissabonból Júl. 12-kén. *Bandeput* Anglus Admiral, egy linea hájoval és két Fregattával az ide való ki-kötő helybe meg-érkezett. Azon Prinztzek közül az egyik, kik a' *Marokkoi* korona felett tzivodtanak vala, a' mint bizonyosnak mondják lenni, a' *Marokkoi Saffia* ki-kötő helyét, vala melly tengeri erővel a' maga hatalma alá vévén, minden abban találtatott és *Lissabonba* menni akaró, gabonával meg-terheltetett hajokat elvett. — A' közelebb múlt Júniusnak a' végén, *Lissabonban* ismét föld indulás vólt, de a' mint az iránt tudósittattunk, nagy károkat nem okozott.

Irlandiába egy *Traynor* nevezetű személy, olyan fel tett tzéllal lévén, hogy ha a' Frantziák arra közelittenének, magát hozzájuk tsatolja, azért a' gonosz fel-tett tzeljáért, akasztó fára íteltetett, azon hozzá tétellel; hogy minekutánna Aug. 8-kán fel fog akasztatni, az utánn a' teste, négy darabba vágottassék.

Az *Amérikai* leg újjabb tudósításaink szerint, az oda való Törvényttévő Hatalom, a' Városi szekerekre hintokra, kotsikra portziót vetett, a' melly *Amérikában* a' virágjában lévő *luxusnak* a' jele, minthogy ottan a' szekereknek száma olyan erőssen meg-szaporodott, hogy az, a' Finántziának és a' Taxalásnak tárgyává lehetett. — Egy Lotteriát pedig, a' végre állítottának-fel, hogy az abból bé jövő nyereségből, a' *Delevar* vize Canálissát hajokázová tehessék.

Nagy Britannia.

A' közelebb múlt hónapnak 28-kán, *Londonban* azok a' kereskedők tartottanak gyűlést, a' kik a' *Lissaboni* kereskedő Kompániához tartoznak, az ő *Lissaboni Correspondenseknek* leg újjabb tudósítása iránt kívánván tanakozni, melly szerint *Lissabonban* az a' hir futamadott vala ki, hogy a' Frantziák, a' Spanyólokkal való békeségről szóló egy titkos ártikulussok tartása szerint, úgy szándékoznának, hogy egy *Corpus Trupjaikkal*, Spanyól Országon keresztül *Portugalliába* menjenek, és azt a' részt, a' mellyet *Portugallia*, a' Hadba nyert vala magának, e' képpen kívánják bonificaltatni. 1) Hogy Contributzióban, kész pénzü, 40 milliómat adjanak. 2) Déli Amérikából két Szigeteket engedjenek nekik által, nevezetesen pedig olyanokat, a' mellyekben gyapatt bővön terem. 3) Hogy *Portugallia*, az *Angliával* való kereskedéséről, és Alliántziájáról mondján-le.

Júl. 28-kán estve, *Lord Grenvillénél*, minden Kabinét béli Ministerek Conferentziát tartván,

éjtszakai 12 orakor bomlottanak-el egymástól, más napra kelve pedig, *Lord Grenvillé* Német Ország felé egy Kurirt botsátott volna utra.

Hadi Történetek.

A' *Wallersteini* Tábor helyből, ezen hónapnak 6-kán irt, egy ottan lévő érdemes Levelező barátunktól, e' következő tudósítást vettük: Eppen a' midön alig hittük volna, hogy a' szüntelen való ellenségeskedésnek, vége érése végett, a' Dunán által-érjünk, meg-fordulván a' kotzka, már örömet meg-állunk. — A' *Lichtenstein* Herzeg commandoja alatt lévő *Arrier Garde* corpus, ezen hónap 3-kán, a' Fr. *Avant Gárdát* egy kevéssé vízfzáz verte vala, de tegnap u. m. Aug. 3-kán, a' Fr. *Arrier Gárda*, a' *Popfing* előtt álló Forposztyaink felé elé-nyomulván, dél után, mint egy egy ora tájban, a' Lägerünkbe, az a' jelentés hozattatván, hogy az ellenség, a' mi forposztyainkal együtt jö felénk, az egész Corpusunk azonnal ki-rukkola eleibe az ellenségnek, a' melly már *Circheimba* vala, a' mi Lovasságunk pedig, a' kopasz tetöken lévő Fr. gyalogságra réá tsapván, azt azonnal szerte széjjel szalasztotta, a' mellynek veszedelmét, minekutánna a' Fr. lovasság észre vette volna, annak segittségére szaladt ugyan, de ennek is, egy más rend béli osztály lovasságunk dolgat adván, a' veszedelemben lévő gyalogság segedelmére el nem mehetett, hanem végtére mind a' gyalogságot, mind pedig a' lovasságot üzőbe vévén vitézeink, azokat *Popfing* várossán túl, két óránnyira kergették, a' kik közül valami 500 el-fogván, a' többi, az erdőbe szerte széjjel szaladott. Az ellenségnek nagy szerentséjére szolgált a' közel lévő erdő; mert hogy ha magát oda nem húzta volna bé, az egész trupja, a' melly mint egy 6000 ből állott, mind a' körmünk közöi akadott volna. A' fennebb említett fogjokon kívül, sok fő tiszteket, dobokat, és trombitákat kaptunk. — Az attackirozo Regimenteket, úgy mint a' Székely huszárokat, a' Kara-

bélyosokat, *Kinszky* könnyü lovassait, és azoknak sok fő tisztyeiket, a' Kommandirozo Hertzegünk, különös meg-elégedéssel meg-ditsérte, és recommendalta a' fő Kommandirozonak, *Károly* fő Hertzegnek, a' maga Relatiojába. — Itten a' Fr. Armadiák, rettentő károkat tésznek az életbe (gabonába), mellyet 4. 5. oránnyira is úgy legázoltanak, hogy még tsag egy kalászt se lehet soholt is fenn álva látni. — Az Armádiánk bágásiáji, mind *Braunauba* mentenek, és *Donauverthez*, mi is már 7. oránnyira vagyunk. A' fő kvártély pedig *Nerdingenbe* vagyon.

A' fennebb meg-irt hadi történetről, *Károly* ö Kir. Hertzogsége, ezen hónapnak 7-kén *Nördlingenből*, a' Bétsi Udv. Diarium tartása szerint, olyan tudósittást küldött-bé; hogy minekutánna az ellenség, a' Gen. Hertzeg *Lichtenstein* vezérlése alatt való forposztokra réa tsapott volna, az említett Generálnak bölts rendelése által, az ellenség, tetemes kárával verettetett visszáz, ki is ezen hónapnak 5 kén *Sandenbergen Popfingennél* ki álván a' 'sokra, a' mi szélső vigyázaton lévő katonáinkra tsapott vala, más részről pedig *Ohmenheimnál* jött elé az ellenség, ugyan azon egy időben *Michelfeld* felé, délre kelve pedig, nagyobb erővel jövéen elé az ellenség, és a' vigyázaton vólt Székely huzárok, *Sandbergből* ki-nyomván, mint egy 5000 rész szerint gyalog, rész szerint pedig Lovas embereivel, a' *Popfingeni* Poszt felé, olyan kegyetlen dülhösséggel rohant elé, hogy a' *Sklávoniai* két Kompániának, és a' Székely Huzárok serge bal szárnyának, alig lehetett annyi idejek, hogy a' *Kirchheimi* tetöken magokat visszázá felé huzhassák. —

Eleget igyekezett ugyan Obester Báro *Bolza*, hogy a' *Sklávoniaiaknak* segittségekre légyen, és a' *Popfingeni* tetöket meg-tarthassa, de többre tellyességgel nem mehetett, hanem a' maga 6 Kompániájával, és reservaba lévő 2 Escadronjával, a' *Kirchheim*, és *Penzenzimmer* között lévő tetön telepedhetett-le, hogy ottan, az ellenségtől

keményen üzöbe vett Truppokat, öfzve-gyújtván, azokkal magát egyesittse.

Ezen történet felöll, Gen. Hertzeg *Lichtenstein* mihelyt tudosittást vehetett, azonnal két Eskadron Székely lovassággal, és 6 tzug könnyü lovas karabélyosokkal, segittségre kivánt ugyan menni, és az egész *Corpust* kézzen tartván, a' *Kinszky* könnyü lovassai közül 4 Eskadront segítségül, utánna nyomulni ki-rendelte vala, az ellenség pedig az alatt *Kirchheimba* bé menvén, Obester B. *Bolza* a' *Penzenzimmeri* tetöröl ágyuztatott réájja. —

Ezutánn Gen. H. *Lichtenstein*, az ellenségre való réa tsapás iránt parantsolatot tévén, a' könnyü lovas karabélyosokat, és egy *Divisio* székely Hufzárokat, az ellenség serege bal szárnyára vezetvén, *Kirchheimat* környül vétettette, a' melly idő alatt, a' *Kinszky* könnyü lovas seregéből, Hadnagy *Plachel*, a' maga Trupjával *Kirchheimba* bé nyomúlt, és az ellenség gyalogságán keresztül vágott. — Ezekutánn a' mi lovasságunk az ellenségnek a' hegyen álló hufzárjaira hajtván, ezek ámbár időt nyerhettének arra, hogy a' mi vitézeink elöll magokat vízszá huzzák, de az öket követő seregek, *Popfingennél* bé-érettetvén, az, egy részint öfzve vagdaltatott, más részint pedig el-fogattatott. — Hasonlo sorsa vólt ehez, az ellenség azon gyalog seregének is, a' melly a' fennebb említett hegyről, magát vízszá akarta vala huzni. —

Az ellenség úgy szándékozott, hogy *Popfingenbe* továbbra is meg-maradhasson, és arra időt nyerhessen magának, hogy az *Oberndorfnál* lévő Reservába lévő seregével magát egyesithesse, de mihellyt azt észre vette, hogy a' mi lovassaink a' várost körül akarják venni, magát azonnal nagy sebességgel *Oberndorf* felé huzta vízszá. A' melly akalmatossággal, az ellenségnek *Sandbergbe* lévő lovasságára is, szorattatván a' haubitza, az is meg-hátrálni kéntelenítettett, sokan el-fogat-tatván közüllek-is.

Az ellenség *Aufhausenig* kergettetett, holott újjolag meg akart vala ugyan telepedni, de a' haubitzák réájja való hányása, és a' lovasságunknak réájja való hajtása miatt, onnan is tovább menni, és magát az erdön is túl vonni kéntelepítettett, a' kik még tovább is kergettettének vólna, hogyha az éjtszaka réájjuk nem borult, és az el-fáradott *Sklávoniaiak* hátra nem maradtának vólna. —

Ezen alkalmatossággal, a' Lovasság maga viseletét, Gen. Hertzeg *Lichtenstein* különösen dicséri, nevezetesen pedig a' Székely Huszárok közül, Hadnagy *Szentest*, a' *Kinszky* könnyü lovasai közül, Hadnagy *Plachelt*, Artiller. Hadnagy *Gr. Wratisláwot*, Lovas Kapitány *Bubnát*, és a' *Kinszky* könnyü lovasai közül H. *Lichtenstein* mellé Adjutansul adatott Hadnagy *Marchnert*, a' Gen. *Staabtól*, Major *Pikinget*, Oberlieutenant *Dánielt*, és ezek mellett *Stubbschütz*, és *Barra* Oberstereket.

A' mi vesztségünk nem igen nevezetes vólt, a' melly ezután fog az E. közönséggel közeltetni, de az ellenség vesztségéről, úgy kíván bizonyossá tenni H. *Lichtenstein*, hogy az, leg alább is 1200 emberekből áll, a' kik közül 300-an fogattattanak-el.

A' *Károly* Hertzeg *Medingeni*, Aug. 12-kén költ tudósítása szerint, az ellenség, a' mi fő Armadiánknak, vagy egyik, vagy a' másik osztályait mindég háborgatni kívánván, a' F. M. L. *Hotzé* alatt való *Corpusra*, olyan kemény erővel ütött vala, hogy már attól lehetett tartani, hogy annak meg-verése által, a' mi Armadiánk különb különb osztályait, egymástól el-szakasztván, az által a' magok visszafá huzása is bizonytalan lenne. Ezekre való nézve, *Károly* ö Kir. Hertzegsége, azt határozta-meg, hogy hirtelenséggel az ellenség serege bal szárnyára üssen réá, mellyhez képest a' Truppok nagyobb részének, olyan rendelés adattatott vala ki, hogy magokat készen tartván, 10-ben estvéli 7 orakor utra indulhassa-

nak, és magokat a' F. M. L. *Hotzé* seregéhez igen tsendesesen kaptsolják hozzája, ő Kir. Hertzegsége is, azon helyre menvén, a' hol az ellenségre más nap réá akartanak vala tsapni; de az ellenség ugyan azon estve, a' F. M. L. *Hotzé* seregére üt-
vén, minekelötte *Károly* Hertzeg oda érkezhett volna, már egy néhány Pofztokat magának elfoglalt, és az egy mással való tsatázásnak, a' réájok borúlt éjtzaka, és egy igen kemény égi háboru vetett vala véget. — A' két egy mással hadakazo Felek mindazonáltal, a' magok fegyvereiket le nem rakták, hanem a' réájok következő más napra várakoztanak.

A' kegyetlen nagy eső, az utat úgy el-rottotta, az éjtzaka pedig olyan setét vólt, hogy a' segedelemre menő Truppok; a' 3 óránnyi utat, 9. az Artilleria pedig, 14 ora alatt tehatték-meg, a' melly miatt, az ellenségre, a' fel-tett tzél szent, hirtelen réájja tsapni nem lehetett, hanem a' magát jó előre el-készített ellenséget, tsak fényes nappal lehetett meg-támodni.

A' Truppok ámbár egészzen meg-áztanak, és semmi nyugodalmok nem vólt légyen is nékiek, de azért még is egész kedvel, és bátorsaggal vóltanak. — Az ellenség meg-támodása, egész meghatározással, és igen jó rendel ment véghez, a' melly miatt ő, mindenütt hátra nyomattatott, a' közelebb való erdőkből ki-zaklattatott, el-kergettetett, és az annak előtte való estve, elfoglalt Pofztyait, ismét elvesztette, két ágyuival egyetembe; az emberei közül pedig, egy néhány tisztekkal, együtt, 900-an fogattattanak-el, a' mi vesztésünk pedig, az aránnyusághoz képest, igen bakatella vólt.

Az ellenséget ilyen moddal meg-vertvén ő Kir. Hertzegsége, és az által, a' maga tzélját elérvén, hogy *Donauverth* felé minden veszedelmen kívül nyomulhassan, ahoz képest olyan rendeléseket tett, hogy más napra kelve arra felé utra indulhasson.

Batáviai Respublika.

Hogy az Isteni szolgálatot tévő, kereftények vallásaik közül, mellyik legyen az uralkodo vallás, a' Batávosok Respublikájokban, az, a' mint az iránt ezen hónapnak 2-kán *Hágából* tudósítottunk, még meg nem határozott. Melly iránt, a' Nemzeti Gyűlésnek Aug. 1-ső napján tartott ülésiben, Repraesentans és Professor *Hamelsveld* beszédet tartván, az az iránt való Decretum Conceptussát, a' Nemzeti gyűlés előtt fel-olvasta. — A' régi templomok, klastromok, és Fundationalis épületek nagyobb részeihez, a' Catholicusok tartanak Just. — A' fennebb meg-nevezett Repraesentans pedig, az iránt tett emlékezetet, hogy az ő azokhoz formált jussaikat meg vizsgálni szükséges volna. Es egyszer 's mind azt kívánta, hogy az Isteni tisztelet tételre való harangozások, a' Reformatusoknak tiltattassék-meg, és a' Catholicusok, a' magok akarattok ellen, a' Reformatusok Gyülekezetek, Pápjai, oskolái számokra adozni, többé ne kényszerítettessenek; és hogy továbbá, kivéven a' Zsidokat, minden féle valláson lévőknek, a' közönséges hivatalokhoz, egy aránnyu Jussaik legyenek.

Hogy valamelly Privatus ember számára, akármiféle Théa nemit idegen országokról, a' *Batáviai Respublika* földibe bé-vigyenek, azt, a' Nemzeti gyűlés keményen meg-tiltotta. — A' Fr. Respublika követje *Noel*, egy *Specificatioba* azt közlette a' Nemzeti gyűléssel, hogy a' *Helvostfluisnál* fekvő Fr. Escadronnak, minémü dolgokban vagon szüksége.

Német Ország.

A' *Máintz* tájjékán fekvő Fr. Truppoknak, úgy tettik, mintha a' volna a' fő tzéljok, hogy *Máintzat* bé-rekeszszék. — Az ezen folyó hónap 2-kán költ *Frankfurti* levelek szerint, ezen város, a' réájja vetett Contributzionak, második részit még le nem fizethette, de ha azt valahogy le-

fizeti is, a' harmadikat bizonyosan le nem fizetheti. — Ezen Contributzion kívül, a' *Requisitio* neve alatt, Gabonát, és egyéb életre tartozó dolgokat, egy néhány milló forintnyi éröt kelletik a' Frantziáknak adniak, melly nagy teréhből való el engedés végett, a' Magistratus *Jourdanhoz*, egy Deputátziot küldett el, a' melly Aug. 2-káig vilzszá nem érkezett vala. — A' *Frankfurti* kezesek, még *Langen Schwalbachba* vagynak. — A' *Frankfurti* Német újságok, most ezen fejül való irás alatt adattatnak-ki: *A' Frantziá Respublika Generálitassának engedelméből*; az Imperiumi fő posta hivatal béli újságból pedig, a' *Birodalom Sassát*, és ezen szót: *Császári*, kellett ki-hagyni, mellyeknek továbbra való irása, olyan feltétel alatt engedtetett-meg, hogy a' Frantziá Ország-ra való nézve ártalmas Tudósittásokat, azokba tellyességgel belé ne tegyenek. — A' *Frankfurti* Frantziá újság Irója, egy Emigráns, a' ki leg-elébb *Würzburgba*, onnan pedig *Regensburgba* szaladott. Már most *Frankfurtba* egy újj Fr. újság adattatik-ki. — A' *Rénus* tulso partyán, a' Frantziák *Grünstadt*, és *Alzey* felé nyomulnak elé, Júl. 29-kén pedig, a' *Hechtsheimi* sántzokra üttenek vala, de minden hasznon kívül. A' *Rénus* innenső felin, 24-dikben, *Hochheimba* szállottanak-bé. — *Koblenzből* azt irják; hogy a' Frantziák *Ehrenbreitstein* vára körül nagyon kezdettek öszvegyülni, és hogy Júl. 30-kán a' *Nauendorfi* tetöket, a' honnan a' várat lehet lödözni, ostrommal vették-meg. A' *Svéviai* kerületnek a' 12. millio kéz pénz livrán kívül, 8 ezer lovakat 100 ezer szarvas marhákat, 150 ezer mása szénát, két hónapok, 100 ezer pár paputsat pedig, egy hónap alatt kell fizetni, a' Fr. Respublika Generálitassának, a' fegyver szünés meg-engedéséért, az egyéb *Requisitiok*, úgy mint szállás, az országon szabadon való kereftül-menetel meg-engedéseken kívül.

Dresdából Júl. 30-kán azt irják; hogy mivel a' Frantziák *Saxonia* felé kezdettének közelíteni, melly szerint az ellenségnek oda való bé-tsapá-

sától lehet tartani, arra való nézve, annak megakadályoztatása végett, ottan igen kemény készültek tétettetnek. — Az egész Armádia, az indulásra készítettik, és annak nagy része, már az Ország széle felé el is indult. — Ezen Armadia két részre fog osztattatni, mellyek közül az egyik, a' Gen. Májor *Rechten* vezérlése alatt, a' *Thüringai*, a' másik pedig, a' Gen. Májor *Malmberg* vezérlése alatt, a' *Neustadti* kerületet fogják megszállani, és az erre való, szükséges rendelések megtételek végett, már mind a' két Generális *utra* indult. — Ezen két Corpusokon kívül, *reservaba*, az ország közepében fog maradni még egy harmadik Corpus, és mind ezek a' Truppok, a' Gen. *L. Gersdorf* fő vezérlése alatt fognak lenni, a' ki már az Ország széle felé menni, *utra* is indult. —

Augsburgból Aug. 9-kén. Ma, és tegnap egész nap, nagy ágyú lödözést hallottunk *Dillingen* és *Donauvörth* felé, de hogy annak minémű kimenetele lett, azt még nem tudjuk. — Mióltától fogva *Károly* Hertzeg *Néresheimnál* táborba szállott, Gen. *Hotzé* és *Dévay* melléje tsatolták magokat, a' *Frantziák*, a' Gen. *Moreau* vezérlése alatt *Ellwangen*, Gen. *Duhäme* pedig *Heidenheimon* huzták keresztül magokat. — Hogy tegnap valami nevezetes dolog történt, azt a' dél előtti és a' dél utáni kemény ágyuzásból lehet gondolni, de még bizonyost rolla nem tudunk, minthogy pedig az *Olafz* Orzági gőzedelmet, itten ma ágyú lövöldözéssel tették közönségessé, úgy gyanítjuk, hogy talám a' tegnapi tsata is a' mi részünkre kedvező vólt.

Regensburgból Aug. 13-kán. Tegnap estve 37 üress szekerek érkeztenek ide, a' mellyekről a' Puska por, és az ágyu golyobisok, a' duna hátán lévő hajokra rakattattanak-le. — A' Cs. K. Tábor számára kenyeret sütők is, tegnap estve érkeztenek-meg ide. Mára 1000 meg-sebessített katonákat várunk ide hozattatni, a' *Staabs-Regiment* pedig, ma fog itten keresztül menni. A'

Postákat e' tájjékán, a' Frantziák Requisitionba majd mind el-szedték.

Elegyes Tudósítások.

Insbruckból Aug. 6-kán. Feldmarschal Gr. *Wurmser*, *Maria Elisabetha* K. Hertzeg aszszony-haz, egy Stafétája által, olyan tudósítást küldött, hogy a' Frantziák *Borgoforténál* a' nagyobb rendü ágyujok közül 140 vesztettének volna el, és hogy az ellenség nagyobb része, a' *Pádu*s folyó vizén magát vízszá húzta volna. — Ezen hivatalbéli tudósításon kívül, még az is jelentetett, hogy azon 10 vagy 12000 emberekből álló Fr. sereg, a' melly magát *Brescia* felé akarta vala vízszá felé húzni, 182 ágyuival együtt el fogattatott. — Gr. *Wurmser* olyan Szandékkal vólt, hogy Gen. *Lauerrel* magát egyesítvén, a' kivel az egész Plánumat készítette vala, offensivé dolgozzék, és a' Júl. 29-kén való, ellenségre ütésiben is, bizonyoson szerentsés lett volna, hogy ha ezen ellenséghez által szökött, hite szegett gonosz tévő, az ellene való szándékot, nékie ki nem nyilatkoztatta volna.

Az *Augsburgi* Aug. 5-ken irt levelekből azt olvassuk, hogy azon a' napon, *Aalen* egészszén lángba lett volna borulva.

Also *Saxoniából* Júl. 22-kén. *Pyrmontba* tegnap Conferentziá tartattatott, a' mellyben, a' *Prussiai* Király, a' *Dániai* Koróna Hertzeg, úgy a' *Braunsveigi* Hertzeg, a' *Hessen-Kasseli* Land Graf, a' *Saxenweimári* Hertzeg, és az *Anhalt-Des-sau*i Fejedelem vóltanak jelen. — Ebből már némelly Politikusok úgy vélekednek, hogy ezen Conferentziának valamelly különös békesség készítése lett volna a' tárgya, és hogy annak más nevezetes következései is lenni fognának.

Déli *Gallitziából* Jul. 30-kán úgy irnak, hogy ottan olyan rekkenő meleg idők jártanak, mintha *Gallitzia* az Olasz Országi Klimává változott volna által, a' melly által az emberek sokan betegségbe estenek, és a' gutta is közüllök nem keveset fog

szereksétlenné tenni, a' kiken a' betegség béli tsápas még keményebb vólna, hogy ha néha néha az észak felöll fuvo szelek, és hideg esők, a' levegő eget meg nem frissittenék. A' mi pedig az idő közönséges járását illeti, az, se nem felette szároz, se nem felette nedves, hanem olyan mérsekletű, a' melly mindenre nézve, ezen elztendőt termékenynek lenni neveztetetheti.

Magyar Ország.

Pagályról Júl. 18-dikánn: — „*S. Patukon* a' Ref. Collégiomban Júl. 10-dik napján kezdődtek a' közönséges Exámenek. Mindjárt az nap T. T. *Öri Filep Gábor* Ur, mint Theologiae Professor, az Ifjúság körül fáródhatatlanúl el-követett szorgalmatosságát úgy meg-mutatta, hogy minden Pátrónus Urak tellyes meg-elégedéssel vóltak. — Más nap, Prof. *Kövy Sándor* Ur (kinek a' Magyar-Országgi Törvényekről írott Könyve, nem sokára ki kerül a' prés alól) olyan Exáment adott; a' mely, tapsolások 's Vivát kiáltások között végeződött-el.”

„A' Nemes Ifjak között különös ditséretet érdemlettek alatta: *Csóhány József*; *Vincze Pál*; (a' *Kúnságról* való) *Bukó Mihály*; (*Borsod Vármegyéből Kazárol*) *Ragályi Pál*, és *Gédéon Testvérek* (*Gömör Vármegyéből Ragályról*); *Komáromy István*, és *Pálóczy Mihály*.”

T. T. *Szabó Dávid* Prof. Ur Tanítványnyai, az Antropológiából, vagy az egész Emberi Test alkotmányjáról való Tudományból, nem különben a' Geometriából ditséretesen ki-tettek magokért, nevezetessenn a' már felyebb is említett *Bukó Mihály*, a' Pátronusságnak szeme-láttára, maga mutogatta igen értelmesenn a' *Sceletumnak* vagy a' ki-száraztatott Emberitsont-alkotmánynak minden részeit. Jól tanúltak: *Szöke József*; (*Rima-Szombathból* való) *Komáromy András*; *Kelemen Bazsó*; *Bornemisza*; *Kováts István* 's *Bernáth István* is, és több illyenek.”

„A' sok essőzés, sok ki-áradásokat okozott nálunk, de másutt is: a' jég pedig *S. Putak'* tájjékán, *Újhely* körül, a' Hegy-alján, oly szörnyű károkat tett, hogy képzelni is ifzonyúság. Búza földeket, szőlő-hegyeket, mind egyre rontott; oly szörnyű nagyságú jegek estek, hogy a' Nyírben, embereket, barmokat is ütött agyon, a' mint hiteles Emberek hozták hírül. A' hol nem járt a' jég: minden elég lefész, búza, gyümölts 's bor. Még az Élet' árra, sem fel, sem le nem ment, tsak egy formán vólt mindég többnyire ebben az esztendőben, úgy hogy a' szép tiszta búzának köblit 3 Rforinton, a' rozsnak 6 és 7 márjásokon széltiben lehetett 's lehet venni.”

Zemlinből Aug. 4-kén. A' leg szélsőbb széleken, itten mi mindég külömb féle veszedelmeknek vagyunk ki-tétettetve. A' maga rosz következeivel, majd a' pestis fenyeget, egyéb foglalatos-sagainkban pedig, a' teméntelen uton álló tolvajok akadályoztatnak-meg bennünket. Egyik veszedelemből alig szabadulhatunk-ki, és ezt nyomba követi a' másik, a' melly mindég így foly. — A' mostani *Belgrádi* pestis, nem kisdeg szeget ütett a' mi fejünkbe, holott egy nap 20. 30. ember halálozik-meg, kik között már is a' jó kereskedő emberek közül sokan tattáltatnak. Magában *Belgrádban* is a' félelem igen nagy, és az ottan uralkodo, puztitto Rosz, erre felé inkább harapozik. — A' dög halál, ámbár *Belgrádban* igen keményen uralkodjék is, mindazonáltal, annak meg-akadályoztatására még se kívánnak ottan semmi modot fel-találni. — A' ki egészséges, a' *Belgrádból* ki-költöztvén, más helyre vonnya magát, sőt a' török truppok is, magokon tsak így kívánnak segíteni, de halzontanul; mivel a' pestis előtt futok se találhatnak magoknak bátorságos maradásu helyet, a' körül lévő faluk is, többnyire mind pestisesek lévén, a' honnan a' mi Kontumátziánkon keresztül jöni, senkinek is tellyességgel meg nem engedtetik. —

A' *Belgrádi* Basa tsak annyi részben van bá-

torságban, hogy a' városból senkinek sem szabad a' várba menni, és a' magok élelmekre tartozó dolgokat is, más idegen helyyekről kapják, a' minthogy ma is 500 mása litztet, valami hajon, úgy vittének a' várbeliek számára.

A' Kordon itten (*Zemlinben*) igen kemény, és az ide való lakosoknak, az úgy nevezett hadakozó szigetben lévő kertyeikben, héten által csak kétszer szabad által-menni, a' kik a' nagyobbban való réájok vigyázás végett, mindenkor polgári őrizők által kísértetnek.

A' körül lévő erdőkben, a' tolvajok rakással vagynak, a' kik még edig elé úgyan semmi nevezetes kárt nem tettek, egyik részint azért, mivel az utazok éjtszaka utazni nem bátorkodnak, más részint pedig azért, mivel a' posta utak, azon erdőtől, a' hol a' tolvajok tartozkodnak megszire esnek. — A' szállásokon úgyan holmi apróság beli károkat tettek; de ennek is továbbra való meg-akadályoztatására, ma hónap őket felvadálzo régimentek fognak ki-küldtetni.

B é t s.

Minekutánna Fels. Fejedelmünk kegyelméből, *Nitra Zerdahely, Zerdahelyi László Úr*, arany Sarkantus vitéz, *Nyitra* és több számos vármegyéknek első Tábla Birája, a' kegyelmesen kiadattatott Királyi levél által, Ts. és Királyi Tanácsossággal meg-tiszteltetett volna, a' K. Tanácsosok hite le tétele el-fogadására, *Monyoroszéki Gr. Erdödi József*, ő Felsége által ki-rendeltetvén, az ő Excellája *Galgotzi* várában, mint ki-rendelt Kir. Biztos előtt, a' K. Tanácsosok által le-tenni szokott hitet, az említett K. újj Tanácsos Úr is, ezen hónap 7-kén tette-le.